

Genesis 17:1-8

וַיְהִי אֲבָרָם בְּזֶתְשָׁעִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע שָׁנִים וַיְרָא יְהוָה אֶל־אֲבָרָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שְׁדֵי הַתְּהַלְלָה לְפָנַי וְהָיָה תָמִים: 2 וְאֶתְנֶה בְּרִיתִי
בֵּינִי וּבֵינְךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בְּמֵאָד מְאֹד: 3 וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר
אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר: 4 אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאָב הַמֶּזֶן גּוֹיִם:
5 וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אֲבָרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אֲבָרָהֶם כִּי אֲבִהֶמְזֶן
גּוֹיִם נִתְתִּיךָ: 6 וְהִפְרִתִי אִתְּךָ בְּמֵאָד מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּךָ
יֵצְאוּ: 7 וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם
לְבְרִית עוֹלָם לְהָיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ: 8 וּנְתַתִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ
אַחֲרֶיךָ אֶת | אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזַת עוֹלָם וְהָיִיתִי
לָהֶם לְאֱלֹהִים:

Vocabulary

Verse 1

תשעים cardinal number: “ninety”

תשע cardinal number: “nine”

שדי “Almighty” (BDB, 994)

Syntax & Miscellaneous

- The idiomatic way to describe the age of an individual is to say that he was “a son of x years.”
- For more on the appellation, אל שדי, see HALOT entry under שדי.
- The clause, אֲנִי־אֵל שְׁדֵי, is a verbless clause with the typology S-P.
- The verb, וְהָיָה, is a Qal imperfect ms from היה.
- The last word, תמים, can have the literal meaning of “complete” (Leviticus 25:30) and “whole, that is “without blemish” (Exodus 12:5; Leviticus 1:3, 10, etc.), or a figurative connotation of “blameless” (Genesis 6:9).

Vocabulary

Verse 2

אתנה verb (Qal cohortative 1cs): “I shall make/establish”

Verse 4

המון noun: “great number, multitude”

Verse 5

אברהם name: “Abraham”

Verse 6

Genesis 17:1-8

פרה verb: “be fruitful” (BDB, 826)

Verse 7

דור noun: “generation”

Verse 8

מגורים noun: “sojourning” (BDB, 158)

כנענ name: “Canaan”

אחזה noun: “possession”

Syntax & Misc.

Verse 2

- The idiom, **בֵּינִי וּבֵינֶךָ**, repeats **בֵּין** with the second element—“between me and (between) you.”
- Notice that the verb used with **ברית** “covenant” is **נתן** “establish” and not **כרת** “cut” as in Genesis 15:18. In general, **כרת ברית** is used to initiate a covenant (cf. Genesis 15:18; Exodus 34:10, 34:27; Joshua 24:25; Deuteronomy 5:2, 5:3, 28:69, 29:13, 24; 1 Kings 5:26; 2 Kings 11:17, 17:35, 38, 23:3; 2 Chronicles 21:7, 23:3, 16, 29:10, 34:30; Ezra 10:3; Nehemiah 9:8; Psalm 50:5, 89:4; Isaiah 55:3, 61:8; Jeremiah 11:10, 31:31, 32, 33, 32:40, 34:13; Ezekiel 34:25, 37:26; Hosea 2:20). The (re)establishment of a covenant uses **קום ברית** (Genesis 6:18, 9:9, 11, 17, 17:7, 19, 21; Exodus 6:4; Ezekiel 16:60, 62) or elsewhere for confirmation **נתן ברית** (Genesis 17:2; Leviticus 26:9; Numbers 25:12; Deuteronomy 8:18).
- The superlative in Hebrew is not marked morphologically but semantically with repetition, thus the expression **מאד מאד** means “exceedingly much” (Genesis 7:19, 17:2, 6, 20, 30:43; Exodus 1:7; Numbers 14:7; 1 Kings 7:47; 2 Kings 10:4; Ezekiel 9:9, 16:13, 37:10).
- The second clause demonstrates the means by which the covenant is established. Thus, the *waw* is used instrumentally “in that,” that is the proof by which covenant is established is the multiplication of Abram’s seed.

Verse 4

- The phrase, **לְאָב הַמֶּזֶן גֹּיִם**, is a three member construct phrase.
- The fronted **אני** is difficult to understand syntactically. The English translations either ignore it (RSV, ESV, NLT) or make it adverbial “as for me” (KJV, NRS, NIV, NAS, JPS). The LXX (ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ) duplicates the MT to the point of ambiguity with regard to the Greek syntax. The Targums present a plausible solution by gapping the verbal concept from the first clause of verse 2 (**אנא הא גזר קימי עימד**) “I, behold, have confirmed my covenant with you”), and not treating it as a verbless clause.

Verse 5

- The naming formula usually contains the meaning or reason for the name in clause marked by the preposition **כי**.

Verse 6

Genesis 17:1-8

- See the semantically and grammatically similar clause in verse 2— וְאַרְבָּה אֹתָךְ בְּמֵאֵד מְאֹד.

Verse 7

- Concerning the first clause, וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זָרְעֶךָ, see notes on verse 2.
- Other references to לְבְרִית עוֹלָם include: Genesis 9:12, 16, 17:7, 13, 19; Exodus 31:16; Leviticus 24:8; Numbers 18:19, 25:13; Joshua 4:7; 2 Samuel 23:5; 1 Chronicles 16:17; Job 40:28; Psalm 105:10; Isaiah 24:5, 55:3, 61:8; Jeremiah 32:40, 50:5; Ezekiel 16:60, 37:26.
- Covenant language expanded לְהִיזֹת לְךָ לְאֱלֹהִים: the infinitive construct assumes the aspect (imperfective) and person (first) from the previous finite verb. Notice the expansion of this promise to include also וּלְזָרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ.

Verse 8

- The construct phrase, אַחֲזַת עוֹלָם, demonstrates the attributive relationship.
- The combination of two direct object phrases without waw indicates apposition, אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ | אֶת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת “the land of your sojourning, [that is] all the land of Canaan.”

Genesis 17:9-14

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אֶתָּה וְזָרְעֶךָ
אֶחָרֶיךָ לְדֹרֹתָם: 10 זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זָרְעֶךָ
אֶחָרֶיךָ הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: 11 וּנְמַלְתֶּם אֶת בְּשַׂר עַרְלַתְכֶם וְהָיָה
לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם: 12 וּבֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר
לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בַּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר לֹא מִזָּרְעֶךָ הוּא:
13 הַמּוֹל | יִמּוֹל יְלִיד בַּיִת וּמִקְנַת כֶּסֶף וְהָיְתָה בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם
לְבְרִית עוֹלָם: 14 וְעָרַל | זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עַרְלָתוֹ
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הַפֶּר: 8

Vocabulary

Verse 9

דֹּר noun: “generation”

Syntax & Miscellaneous

- The phrase, אֶתָּה וְזָרְעֶךָ אֶחָרֶיךָ לְדֹרֹתָם, is an example of left dislocation (the placing of a grammatical element to the left of the clause to highlight its importance).
- The repetition of the promise of seed (זָרְעֶךָ אֶחָרֶיךָ) is very important in the broader context of Genesis 17.

Vocabulary

Verse 10

מוֹל verb (*Niphal* infinitive absolute): “be circumcised” (BDB, 557)

Verse 11

מָלַל verb (*Niphal waw*-consecutive perfect 2mpl): “be circumcised” (BDB, 576)

עַרְלָה noun: “(flesh of) foreskin” (BDB, 790)

Verse 12

שְׁמֹנֶה cardinal number (construct): “eight”

מוֹל verb: “be circumcised” (BDB, 557)

יְלִיד adjective: “born” (BDB, 409)

מִקְנָה noun: “possession” (BDB, 889)

נָכָר noun: “foreigner” (BDB, 648)

Verse 13

מוֹל verb: “be circumcised” (BDB, 557)

יְלִיד adjective: “born” (BDB, 409)

מִקְנָה noun: “possession” (BDB, 889)

Genesis 17:9-14

Verse 14

ערל noun: “uncircumcised” (BDB, 790)

זכר “male”

מול verb: “be circumcised” (BDB, 557)

ערלה noun: “foreskin” (BDB, 790)

עם noun: “kinsman” (BDB, 769)

פרר verb (Hiphil perfect 3ms pausal form [Numbers 15:31; GKC 29]): “break” (BDB, 830)

Syntax & Misc.

Verse 10

- The first two words make up a verbless clause with typology S-P.
- The referent of the initial demonstrative זאת is the final clause, המול לכם בל-זכר.

Verse 11

- See Genesis 9:13 for אות ברית.

Verse 12

- The clause, יליד בֵּית וּמְקַנְת־כֶּסֶף מִכָּל בְּו־נֹכַר אֲשֶׁר לֹא מִזְרַעְךָ הוּא, is a verbless clause with a compound ::glossary(predicate):: and typology P-S. The basic sentence is compound predicate (יְלִיד בֵּית וּמְקַנְת־כֶּסֶף) and subject (הוא).
- The referent of הוא is בן.
- The מן prepositions, מִכָּל & מִזְרַעְךָ, are partitive “from out of” or “from part of.”

Verse 13

- The sequencing of infinitive absolute and finite verb, המול | ימול, indicates the idea of “shall surely be circumcised.”
- The subject of the 3fs verb וְהִיתָה is the feminine singular noun ברית.

Verse 14

- The initial waw is disjunctive (waw + non-verb).
- The final clause (אֶת־בְּרִיתִי הִפַּר) contains the predicate for the entire verse. The “subject” is found in the rest of the verse (עָרַל | זָכַר אֲשֶׁר לֹא־יְמוּל אֶת־בְּשָׂר (עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהָ).

Genesis 17:15-22

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שְׂרִי אֲשַׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי
כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ: 16 וּבִרְכַתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֶן וּבִרְכַתִּיהָ
וְהִיְתָה לְגוֹיִם מְלֻכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יְהִיוּ: 17 וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו
וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלִבֶן מֵאֵה־שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם־שָׂרָה הִבְתַּתְשָׁעִים
שָׁנָה תֵלֵד: 18 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יְחִיהָ לְפָנֶיךָ:
19 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אָבֶל שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ יִלְדָת לְךָ בֶן וְקִרְאתָ אֶת־שְׁמוֹ
יִצְחָק וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזֵרְעוֹ אַחֲרָיו:
20 וְלִישְׁמַעְאֵל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה | בִּרְכַתִּי אֹתוֹ וְהִפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי
אֹתוֹ בְּמָאֵד מְאֹד שְׁנַיִם־עָשָׂר נְשִׂאִים יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל:
21 וְאֶת־בְּרִיתִי אֲקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה
בְּשָׁנָה הָאַחֲרֹת: 22 וַיְכַל לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:

Vocabulary

Verse 15

שרי name: "Sarai"

שרה name: "Sarah"

Syntax & Miscellaneous

- When adding pronominal suffixes to אִשָּׁה, the root word takes the construct form אִשְׁתְּ (3ms suffix: Genesis 3:20; 2ms suffix: Genesis 3:17; 1cs: Genesis 20:11).
- The second word, אֲשַׁתְּךָ, is in ::glossary(apposition):: to the name, שְׂרִי.
- The naming formula uses a כִּי clause to designate the reason for the name. In this case it is a verbless class, כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ.

Vocabulary

Verse 16

ברך verb (*Piel waw*-consecutive perfect 1cs): "bless"

ממנה prepositional phrase (מִן + 3fs suffix): "from her"

Verse 17

צחק verb: "laugh" (BDB, 850)

מאה number: "one hundred"

תשעים number: "ninety"

Verse 18

Genesis 17:15-22

לו enclitic: “if only, oh that” (BDB, 530)

ישמעאל name: “Ishmael”

Verse 19

אבל “nay, but” (BDB, 6)

יצחק name: “Isaac”

Verse 20

פרה verb (*Hiphil waw*-consecutive perfect 1cs): “make fruitful” (BDB, 826)

נשיאם noun (mpl): “princes”

Verse 21

מועד “time”

Verse 22

בלה verb: “finish”

Syntax & Misc.

Verse 16

- Notice that the prepositional phrase (“from her”) is moved forward in the clause (placed prominently after the verb) emphasizing Sarah’s blessing.
- The *lamed* is transformative: וְהִיְתָה לְגוֹיִם.
- The lack of a ::glossary(copula, copulative):: connecting the final clause (מְלֶכֶי) (עַמִּים מְמַנָּה יְהִיוּ) to the previous, also known as ::glossary(asyndeton)::, indicates an ::glossary(epexegetis, epexegetical):: comment.

Verse 17

- See Genesis 18:12-15 for Sarah’s reaction of laughter צחק.
- The first word of the quotation, הֲלֹבֶן, is made up of the interrogative *he*, preposition *lamed* and לָבָן.
- Notice the expressions of age בן מאה שנה “son of X years” and בת תשעים שנה “daughter of X years.”

Verse 18

- The verb is חיה “live” and not היה “be.”

Verse 19

- See [Genesis 17:2](#) for a description of the different verbs used with ברית and for more information on ברית עולם.

Verse 20

- Compare וְהִפְרִיתִי אֶתְּךָ וְהִרְבִּיתִי אֶתְּךָ בְּמֵאֹד מְאֹד with verse 2.
- Numbers usually come before the nouns they modify, שְׁנַיִם-עָשָׂר נְשִׂאִים “twelve princes.”

Genesis 17:15-22

- The final clauses (מֵאֵד שְׁנַיִם־עָשָׂר נְשִׂאִם יוֹלִיד וְנָתַתִּיו לְגֹי גְדוֹל) are ::glossary(asyndeton,asyndetic)::, thus ::glossary(epexegetis,epexegetical):: explaining how Ishmael will be blessed.

Verse 21

- The initial *waw* is disjunction “but” (*waw* + non-verb).
- The idiomatic expression, בַּשָּׁנָה הַבְּאִתָּה, means “next year.”

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנֵת
 כֶּסֶףוֹ כָּל־זָכָר בְּאֲנָשֵׁי בַּיִת אַבְרָהָם וַיִּמַּל אֶת־בְּשָׂר עַרְלָתָם בְּעֶצֶם
 הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱתוֹ אֱלֹהִים: 24 וְאַבְרָהָם בְּן־תְּשַׁעִים וַתִּשַׁע
 שָׁנָה בְּהַמְלֹךְ בְּשָׂר עַרְלָתוֹ: 25 וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנוֹ בְּן־שֵׁלֶשׁ עָשָׂר שָׁנָה
 בְּהַמְלֹךְ אֵת בְּשָׂר עַרְלָתוֹ: 26 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמְּוֹל אַבְרָהָם
 וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנוֹ: 27 וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת
 בְּן־יֶבֶר נִמְּלוּ אִתּוֹ: פ

Vocabulary

Verse 23

יליד adjective: “born” (BDB, 409)

מקנה noun: “possession” (BDB, 889)

זכר “male”

מול verb (*Qal waw*-consecutive imperfect 3ms): “circumcise” (BDB, 557)

ערלה noun (with 3mpl suffix): “(flesh of) foreskin” (BDB, 790)

עצם “self”

Syntax & Miscellaneous

- The verb לקח acts like a first *nun* (I – נ) verb, hence the *dagesh* in the ק.
- The adjective, יליד, is used in the construct phrase as a substantival.
- The beth preposition, בְּאֲנָשֵׁי, can mean “among.”
- The common idiom, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, means “on that same day” (cf. Genesis 7:13, 17:23, 26; Exodus 12:17, 12:41, 51; Leviticus 23:21, 28, 29, 30; Deuteronomy 32:48; Joshua 5:11).

Vocabulary

Verse 24

תשעים number: “ninety”

תשע number: “nine”

מול verb (*Niphal* infinitive construct with 3ms suffix): “be circumcise” (BDB, 557)

ערלה noun: “foreskin” (BDB, 790)

Verse 25

מול verb (*Niphal* perfect 3ms): “be circumcise” (BDB, 557)

ערלה noun: “foreskin” (BDB, 790)

Verse 26

Genesis 17:23-27

מול verb: “be circumcise” (BDB, 557)

Verse 27

יליד noun: “born” (BDB, 409)

מקנה noun: “possession” (BDB, 889)

נכר noun: “foreigner” (BDB, 648)

מול verb: “be circumcise” (BDB, 557)

Syntax & Misc.

Verse 24

- The age formula, בְּנֵי־תִשְׁעִים וְתִשְׁעַ שָׁנָה “a son of X years,” is used.

Verse 25

- The beth preposition, בְּהַמְלוֹ בְּשֵׁר עָרְלָתוֹ, is marking a temporal clause “when.”
- The *Niphal* infinitive construct with 3ms suffix is reflexive, “circumcised himself.”